

Dosarul nr. 3r-209/21

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul central – I. Rusu

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – E. Bejenaru, D. Corolevschi, A. Gheorghieș

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul sătesc Chetrosu cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul central din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ,

constată:

La data de 07 mai 2020 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc Chetrosu, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului sătesc Chetrosu nr. 1/05 din 31.01.2020 „Cu privire la modificarea deciziei nr. 9/02 din 25.11.2019 „Cu privire la formarea comisiei consultative de specialitate pentru activități social-culturale, sănătate și protecție socială, drept și administrație publică”.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul central s-a respins acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Chetrosu cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Chetrosu nr. 1/05 din 31.01.2020 „Cu privire la modificarea deciziei nr. 9/02 din 25.11.2019 „Cu privire la formarea comisiei consultative de specialitate pentru activități social-culturale, sănătate și protecție socială, drept și administrație publică” ca fiind inadmisibilă.

Prin încheierea din 01 februarie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul central s-a corectat din partea dispozitivă a hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul central, sintagma „ca inadmisibilă” cu sintagma „ca neîntemeiată”.

La data de 09 decembrie 2020 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

La data de 28 aprilie 2021 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a depus recurs, prin care a solicitat, admiterea recursului, repunerea în termen, casarea încheierii din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu emiterea unei noi încheieri de remitere a cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a invocat că nu este de acord cu constatările instanței de apel, ori hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la 05 noiembrie 2020 în lipsa reclamantului, care a depus cerere de examinare în lipsa sa, cu remiterea ulterioară a copieii actului judecătoresc. Respectiv, la data de 01 decembrie 2020 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a recepționat dispozitivul hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central.

Recurentul a menționat că acțiunile instanței de fond au fost cu întârziere, ori la data de 09 decembrie 2020 a depus apel asupra hotărârii, iar instanța a expediat în adresa apelantului la data de 06 aprilie 2021 hotărârea motivată, fiind recepționată la data de 16 aprilie 2021.

În opinia recurentului instanța are obligațiuni de a întreprinde toate măsurile necesare raportate la art. 96 din Codul administrativ pentru a remite actul judecătoresc în termen participanților fără a crea consecințe ce generează depunerea cu întârziere a contestației în instanțele ierarhic superioare.

Totodată, în temeiul art. 65 din Codul administrativ, recurentul a solicitat repunerea în termen a apelului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Bălți a fost emisă la data de 15 aprilie 2021.

Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat s-a conformat prevederilor legale și în termen, la data de 28 aprilie 2021, a depus recurs împotriva încheierii din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată, transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Astfel, din actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 05 noiembrie 2020, corectată prin încheierea din 01 februarie 2021, a Judecătoriei Drochia, sediul central, s-a respins acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Chetrosu cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Chetrosu nr. 1/05 din 31.01.2020 „Cu privire la modificarea deciziei nr. 9/02 din 25.11.2019 „Cu privire la formarea comisiei consultative de specialitate pentru activități social-culturale, sănătate și protecție socială, drept și administrație publică” ca fiind neîntemeiată.

La data de 09 decembrie 2020 Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, prin poștă, a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central, cu adoptarea unei noi hotărâri.

Prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central din motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 236 alin. (1) din Cod administrativ, care statuează expres că instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere succesibilă de atac.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului administrativ, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de depunere a cererii de apel.

Instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Chetrosu cu privire la anularea actului administrativ, a fost pronunțat la 05 noiembrie 2020. (f.d. 34)

Prin urmare, în speță termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 06 noiembrie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 07 decembrie 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel a fost depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat abia la 09 decembrie 2020 (f.d. 51-58), fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

La caz se menționează că deși dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa recurentului, acest fapt nu influențează termenul legal de depunere a apelului, or, prin lege Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat era obligat să respecte termenul de contestare de 30 zile pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, apreciind condițiile de depunere a cererii de apel, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, apelul a fost depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat în afara termenului stabilit de lege.

Conform art. 65 din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Instanța de recurs a stabilit că recurenta, a mai solicitat în recurs și repunerea în termen de contestare cu apel, însă nu a prezentat instanței probe, care ar confirma faptele pe care aceasta se întemeiază și suplimentar se recuperează acțiunile omise.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care o persoană, din motive independente de voința ei nu a putut respecta un termen legal. Argumentul invocat de către recurentul Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat precum că, dispozitivul hotărârii primei instanțe i-a fost notificat la 01 decembrie 2020, iar până la data notificării nu a cunoscut despre emiterea actului judecătoresc, nu poate fi reținut, deoarece art. 232 alin. (1) din Codul administrativ nu condiționează termenul de 30 de zile de declarare a apelului din data aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii, dar din data pronunțării acestuia.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

În acest context, instanța de recurs subliniază că recurentul-apelantul Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat a fost înștiințat în mod legal, contra semnătură, despre pronunțarea dispozitivului din 05 noiembrie 2020 ce se atestă prin avizul de recepție nr. DS8000012648AS anexat la materialele cauzei (f.d 36).

Prin urmare, recurentul, fiind și reclamant, urma să depună diligența necesară de a se informa la ce fază de examinare se află procesul și, după caz, să facă cunoștință cu hotărârea pronunțată, să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și să conteste în termen legal hotărârea instanței de fond, fapt însă, ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prin depunerea apelului la 09 decembrie 2020 recurentul Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat nu a respectat termenul legal de declarare a apelului, și atrage declararea apelului ca fiind inadmisibil.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă, regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acestea a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marekx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, deoarece ultimul a prezentat apelul după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele, invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul central este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul sătesc Chetrosu cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh